

De regels zijn er slechts voor die accountants die ondanks hun opleiding, beroepseed en titel hun rol niet willen pakken, aldus Arnout van Kempen.

DISCUSSIE | Column | 01 mei 2020

Rules don't rule

🕒 Leestijd van ongeveer 4 minuten 💬 8 reacties

In 2006 had Mazars een wervingscampagne onder de titel *Rules don't rule*. Mazars won er prijzen mee, maar binnen een paar jaar viel te beluisteren dat ze er een beetje spijt van hadden. De Wta en de AFM werden nieuwe begrippen in het controlevak en de indruk wekken dat je regels niet zo belangrijk vindt werd dodelijk.

Toch denk ik dat het tijd is om Mazars complimenten te maken met een vooruitziende blik en een diep verstaan van het accountantsberoep. We hebben een periode achter de rug waarin de regels, strikte naleving van die regels ook, centraal stonden. Dit zag met name op de controlepraktijk. Met de Wta in de hand richtte de AFM zich sterk op compliance, in de zin van 'het volgen van de regels'. Overigens ook daar zonder de regels zelf als doel te zien.

De afgelopen pakweg tien jaar hebben belangrijke verbeteringen laten zien en het sterkere 'compliance denken' heeft daarin een zinvolle betekenis gehad. Maar *rules don't rule*. AFM, MCA en CTA mogen schrijven over de kwaliteit van controles, over dossiers, over verdienmodellen en noem het maar op. En ze hebben grotendeels vast gelijk, ze leveren ongetwijfeld nuttige en zinvolle bijdragen aan de kwaliteit van het beroep. Alleen de kern wordt wel steeds benoemd, maar nooit uitgewerkt: de kern is het

LAATSTE DISCUSSIE

ARBEIDSMARKT | *Vandaag*

**Denktank Inzicht
Arbeidsmarkt:
'Accountant als het
geweten achter het
algoritme'**

DISCUSSIE | Column | *Gisteren*

**Over anarchisme,
rebellie en een
gekke mier**

DISCUSSIE | Column | *28 mei 2020*

Sector, hebt u even?

DISCUSSIE | Column | *27 mei 2020*

**Luisteren, spreken,
zwijgen**

DISCUSSIE | Opinie | *26 mei 2020*

**Het
accountantskantoor
zonder kantoor, wie
durft?**

[Meer discussie](#)

vertrouwen dat de maatschappij heeft in accountants.

Daarmee zeg ik niets nieuws natuurlijk. Het beroep is begonnen naar aanleiding van een enorme vertrouwensbreuk, een piramidespel in feite. In Nederland was een grote vertrouwensbreuk in de Rotterdamse haven het startschot voor ontstaan van wat hier 'de vertrouwensman van het maatschappelijk verkeer' ging heten. De vertrouwensleer van Limperg deed de rest. Ik schreef daar eerder over in 2007: [wantrouwensman-van-het-maatschappelijk-verkeer](#).

Vertrouwen volgt niet uit het volgen van regels. Wantrouwen ontstaat overigens wel bij het overtreden van regels. Maar *rules don't rule*. Waar gaat het dan wel om? In essentie vrij simpel: als accountant, openbaar, overheid of in business, sta je garant voor de integriteit van het financiële stelsel, binnen de kring van je effectiviteit natuurlijk.

Een recente uitspraak van de Accountantskamer bevestigde dat weer eens. Heel kort en ietwat ongenueanceerd samengevat: investeerder en ondernemer hebben een bespreking ten kantore van de (samenstellend) accountant van de ondernemer. De accountant spreekt zich zeer beperkt uit en geeft zeker niet actief zekerheid over informatie van de ondernemer. Later gaat het mis tussen investeerder en ondernemer en de eerste dient een klacht in tegen de accountant in kwestie. Deze krijgt een flinke sanctie te verduren en waarom? Op grond van VGBA artikel 7: de accountant heeft zich laten associëren met de ondernemer door het gesprek op zijn kantoor. En daarbij had de accountant **dus** moeten ingrijpen, toen de ondernemer onvolledig en/of onjuist was in zijn informatie aan de investeerder.

Nee, *rules don't rule*, maar als je als accountant de kern van je beroep niet waar maakt, als je dus niet de rots van vertrouwen bent in de branding van het maatschappelijk verkeer, dan krijg je wel met regels te maken.

Over compliance bestaan wel eens wat misverstanden en terecht waarschuwt Marcel Pheijffer bijvoorbeeld met enige regelmaat voor creative compliance. Persoonlijk zou ik dat liever niet eens *creative compliance* noemen, maar gewoon **geen compliance**. Een schamlap en niets meer dan dat. Compliance is in essentie nu juist niet de functie van het afvinken van regels, maar het denken vanuit kwaliteitsrisico's, pr-risico's en vanuit commerciële risico's.

Ja, dat las u goed. Commerciële risico's. Want dat is een denkfout die veel te vaak gemaakt wordt in allerlei gremia, dat 'commercieel' en 'kwaliteit' tegenover elkaar staan. Wie zo denkt zou eens moeten gaan praten met pakweg een manager van een Toyota-fabriek. Die zal u niet-begrijpend aanstaren als u vraagt hoe kwaliteit en commercie tegenover elkaar staan. Een *sustainable* businessmodel is niet gebouwd op de snelle euro vandaag, maar op een langdurig en onwrikbaar vertrouwen van stakeholders van de klant van de accountant. Kwaliteit **is** commercieel. Geld wordt verdiend door poortwachter te zijn, door te ontzorgen op lange termijn, door de rol te pakken die de wetgever nadrukkelijk aan accountants toedicht.

Niet alleen aan de controlerend accountants met hun Wta en toezicht door de AFM. Maar aan alle openbaar accountants met de Wwft en toezicht door BFT en uiteindelijk aan alle titelhouders

met de WAB en toezicht door NBA en Accountantskamer.

Rules don't rule, maar de [beroepseer van de accountant](#) is leidend. De regels zijn er slechts voor die accountants die ondanks hun opleiding, beroepseed en titel hun rol niet willen pakken. De campagne van Mazars was dus de spijker op zijn kop. Het wordt hoog tijd dat het beroep zich weer met diezelfde bravoure durft te uiten. Als zelfbewuste professie, zoals Berry Wammes [schreef](#). En, zeg ik vanuit mijn professie, met steun in de rug van een al even zelfbewuste compliance-professie.

Mijn ideeën over de opzet van een systeem voor het adequaat uitvoeren van de monitoringfunctie ten behoeve van de Wwft houdt u nog even te goed. Ik ben met een aantal partijen over dat onderwerp in gesprek. Dat levert verdere aanscherpingen op die ik u niet wil onthouden.

Wat vindt u van deze column?

 Reageer

[Arnout van Kempen](#) is werkzaam als adviseur voor accountants en advocaten met specifieke aandacht voor compliance-vraagstukken, kwaliteitsbeheersing, ethiek, tucht en legal support.

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

 NBA

ACCOUNTANT.NL

Home
Nieuws
Discussie
Vaktechniek

DOSSIERS

Arbeidsmarkt
ICT
Opleiding
alle dossiers

Fiscaal
Kwaliteit en toezicht
Pensioen

Fraude en witwassen
Mkb
Publiek belang

Achtergrond

In & Uit

Feiten & Cijfers

Tucht

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site.

Akkoord

© 2020 NBA (0.00.0) | [Contact](#) | [Disclaimer](#) | [Privacyverklaring](#) | [Cookieverklaring](#) | [Spelregels debat](#) | [Volg ons op Twitter](#) | [NBA.nl](#)